

The logo for SPW (Stichting Pastoraat Werkers Overzee) features the letters 'SPW' in a bold, dark blue, sans-serif font. To the right of the letters is a circular icon containing a white silhouette of a hand holding a blue sailboat on a white wave.

SPW

Stichting Pastoraat Werkers Overzee

JAARVERSLAG

2023

VOORWOORD

VOOR U LIGT HET JAARVERSLAG 2023 VAN DE STICHTING PASTORAAT WERKERS OVERZEE. HET JAARVERSLAG GEEFT ZOALS U VAN ONS GEWEND BENT EEN MOOI OVERZICHT VAN ONZE ACTIVITEITEN IN HET AFGELOPEN JAAR. EEN JAAR WAARIN DE NEGATIEVE IMPACT VAN OORLOGEN IN DE WERELD ZICH LAAT VOELEN EN WE SOMS ONZEKER IN HET LEVEN STAAN.

Onze waterbouwpastor Stefan heeft een druk jaar achter de rug! Hij heeft op vele plekken bezoeken afgelegd en contacten aangehaald. U leest hierover in dit verslag. We zien een grote behoefte aan een menselijk gesprek en pastorale zorg, op de vloot en op de projecten. Het is niet altijd mogelijk de onzekerheid weg te nemen, zeker niet als er oorlog speelt, wel kunnen we altijd meelevend, bemoedigen en voor elkaar bidden. Dat wordt zeer gewaardeerd, dat merken we keer op keer.

Bij calamiteiten werd, soms op afstand, meegeleefd en troost gebracht. Op diverse onderwijsinstellingen werden trainingen en gastlessen gegeven. Het is mooi om te zien dat de contacten die zijn ontstaan onder de studenten op de zeevaartscholen nu ook worden voortgezet als Stefan welbekende gezichten ziet op de schepen van de betrokken bedrijven.

Aandacht voor de mens achter de waterbouwer, dat is de essentie van het werk dat de SPWO wereldwijd doet en daar gaan we ook in 2024 met enthousiasme mee door. Uw blijvende steun is daarbij zeer welkom!

Ik wens u veel leesplezier.

Govert van Oord, voorzitter SPWO

MEER DAN ZAND ALLEEN ...

DOELSTELLING VAN DE STICHTING PASTORAAT WERKERS OVERZEE:

De SPWO wil zijn diensten aanbieden aan medewerkers van bagger-, aannemers- en constructiebedrijven, mensen op werklocatie in binnen- en buitenland. De vaste pastor in dienst van de SPWO is in allerlei situaties onafhankelijk gesprekspartner, ongeacht de geloofs- of levensovertuiging van de betrokkenen. Dit pastorale werk wordt gedaan vanuit een oecumenisch-christelijke inspiratie met het oog op meer welzijn voor de individuele werknemers binnen de werkomgeving van hun bedrijf.

UITGEBREIDERE INFORMATIE OVER ONS WERK EN DE VOLLEDIGE REISVERSLAGEN VAN DE WATERBOUWPASTOR ZIJN TE VINDEN OP: WWW.SPWO.NL.

DRUK JAAR

WAAR 2022 NOG ALS EEN 'OVERGANGSJAAR' KON WORDEN GETYPEERD NA ALLE CORONAPERIKELEN, KAN 2023 WORDEN GEKARAKTERISEERD ALS 'OUDERWETS DRUK'. DOOR EEN AANTAL GROTE PROJECTEN KONDEN ER VOOR DE WATERBOUWPASTOR FLINK WAT BEZOEKREIZEN WORDEN GEPLAND. ZO KON ER – NAAST DE BLIJVENDE DIGITALE MOGELIJKHEDEN – WEER VOLUIT DIRECT PASTORAAL CONTACT WORDEN GELEGD.

Tegelijkertijd blijft de marktsituatie voor de waterbouwbedrijven uitdagend. Nieuwe projecten liggen niet voor het oprapen, de concurrentie is stevig en het is niet makkelijk om voldoende gekwalificeerd personeel te krijgen. Naast de operationele werkzaamheden draaien de HR afdelingen van de bedrijven dus ook op dat punt volop.

Het is wonderlijk hoe de bezoeken van de waterbouwpastor altijd weer geregeld kunnen worden. En ook op ongeschikte momenten is er altijd sprake van een hartelijk welkom. Iets om de mensen in het werkveld dankbaar voor te zijn!

De kern van het werk van de SPWO bestaat in het contact van mens tot mens – met de mens achter de waterbouwer te midden van alle hectiek en druk die het bagger/offshore bestaan met zich mee brengt. Dit verslag laat de lezer daarvan vanuit verschillende invalshoeken proeven.

WERKZAAMHEDEN VAN DE WATERBOUWPASTOR

NEDERLAND

Ik begin het eerste kwartaal met een reeks bezoeken in Nederland. In Vlissingen bezoek ik bij de Reimerswaal werf de hoppers **Strandway** en **Freeway** (Boskalis) die allebei een modificatie ondergaan. In Rotterdam stap ik aan boord bij kabellegger **Nexus** (Van Oord) die in december een groep bootvluchtelingen van verdrinking had gered. In Rotterdam breng ik ook een bezoek aan TSHD **Medway** (Boskalis). Voor bezoek aan valpijpschip **Flintstone** (DEME Offshore) rijd ik naar Amsterdam. Daar ga ik ook langs bij de hopper **Christophorus** (Van de Herik). In Vlissingen bezoek ik vervolgens valpijpschip **Rockpiper** (Boskalis).

In februari maak ik op de Moerdijk een rondje langs waterinjectievaartuig **Maas**, de splijtbakken **Jan Leeghwater**, **Johannis de Rijke** en **Jan Blanken**, en backhoe **Simson** (Van Oord). Vlissingen is dichtbij, dus ik kan nog een keer hefschip **Svanen** (Van Oord) bezoeken voordat ze vertrekken voor een project. Daarna bezoek ik in Rotterdam offshore wind installatieschip **Aeolus** (Van Oord) dat in dok ligt. Ruim een week later ga ik buurten bij TSHD **Utrecht** (Van Oord). In de Moerdijkhaven haalt crew tender **Pierrette** mij op om mij naar het baggerslibeiland in het Hollandsch Diep te brengen, waar de **Alouette** (Baggerbedrijf de Boer) de beunschepen leegzuigt.

Begin maart stap ik aan boord van de **Mahury** (Baggerbedrijf de Boer) in de Braakmanhaven bij Terneuzen. In dezelfde week bezoek ik in Rotterdam valpijpschip **Nordnes** (Van Oord) die in dok ligt. Daar zal ik in april op eerste Paasdag ook een viering verzorgen. In Rotterdam bezoek ik ook valpijpschip **Rollingstone** (DEME Offshore), dat was alweer even geleden.

Begin april begeleid ik een opname van omroep HUMAN op slijtbak **Jan Leeghwater** (Van Oord). In de overdekte hal van Damen kan ik offshore supportvessel **Centaurus** (Acta Marine) bezoeken.

In het laatste kwartaal van het jaar ga ik in Vlissingen een kijkje nemen op de nieuwe kabellegger **Calypso** (Van Oord) en bezoek ik tussen Kerst en Oud&Nieuw collega **Nexus** in de haven van Moerdijk.

Bij deze dagbezoeken is het niet mogelijk om iedereen te spreken, maar ze zijn wel goed voor het onderhouden van de contacten. En ook al zijn het bezoeken in Nederland, ik heb wel te maken met een internationale bemanning. En vaak is er tussen alle drukte door toch even gelegenheid voor een ‘prayer meeting’ (meestal met de Filipijnse bemanningsleden).

LENT/RAMADAN VISIT VERENIGDE ARABISCHE EMIRATEN

12 - 25 maart

Het eerste buitenlandse bezoek voert mij naar de Verenigde Arabische Emiraten. Ik arriveer op een zondag en dat geeft mij de gelegenheid om wat te acclimatiseren. Mijn bezoeken beginnen in Abu Dhabi, waar nu een **Boskalis kantoor** zetelt ('gebouw 7') dat veel centrale ondersteuning biedt aan projecten wereldwijd. Na twee dagen gesprekken met allerlei nationaliteiten, daar rijdt een chauffeur me naar Ras-al-Khaimah, naar de **Boskalis yard**. Na bijpraten met de yard manager ga ik gedag zeggen op sleephopperzuigers **Coastway** en **Waterway**. De volgende dag vertel ik in de kantine een verhaal aan de Indiase yard medewerkers. Daarna ga ik buurten bij backhoe **Colbart**, bezoek ik opnieuw de sleephoppers en praat ik bij op kantoor. Tussendoor kan ik even oversteken naar de naastgelegen **Van Oord yard** waar TSHD **Volvox Olympia** ligt. Ik kan de Indiase bemanning nog net voor vertrek begroeten. Intussen begint in de UAE de Ramadan periode.

Terug naar Abu Dhabi. In een ander hotel ontmoet ik de project manager die de grote zelfvarende cutter zuiger **Krios** begeleidt. Na een korte inductie stap ik daar aan boord. De komende dagen (en een nacht) verblijf ik op dit Hudayriat project, waar ik ook de multicats **BKM103** en **BKM104** bezoek. Daarna ga ik nog een rondje doen op het kantoor, waar ik ook een Paasdienst mag organiseren. Ik vertel het Chinese verhaal van Lady Meng die voortleeft in de vissen in het water. Dat verhaal had ik ook al op de schepen gedeeld.

Opnieuw rijdt een chauffeur me naar Ras-al-Khaimah waar ik nu word afgezet bij de Van Oord yard. Daar word ik hartelijk welkom geheten. De nacht breng ik door op de grote cutter zuiger **Artemis** na een kort bezoek

aan multicat **Oceanus** gebracht te hebben die op punt staat van vertrekken. Ik ga ook op bezoek bij pushbuster **Blackbird** waar ik met de Filippijnse bemanning een uitgebreid gesprek heb.

Op naar Dubai! Op het **regiokantoor van Van Oord** praat ik bij met de area manager, die dit jaar zijn post gaat verruilen voor een andere positie. De rest van de dag praat ik met veel mensen bij, maak ik kennis met nieuwe gezichten en is er ook gelegenheid voor een korte Paasviering.

De volgende dag word ik door een chauffeur opgehaald voor een bezoek aan multicat **Coastal Bruiser** (Acta Marine) op de Damen yard in Al-Sharjah. Dezelfde avond vlieg ik terug naar Nederland waar ik de volgende morgen arriveer.

DENEMARKEN *26 april - 3 mei*

Na een bezoek in Groningen en een overnachting in Duitsland arriveer ik – na met de veerboot de Fehmarnbelt te zijn overgestoken – op 27 april, Koningsdag. Dat is een goed moment, want na een eerste rondleiding op site and ontmoetingen in het projectkantoor kan ik de ‘zeepkist-sessie’ bijwonen die een overzicht biedt van alle vooruitgang op het project. En sinds mijn bezoek vorig jaar is er heel wat gebeurd. Het is ongelooflijk om te zien hoe het baggerwerk is gevorderd en ook dat er inmiddels caissons in aanbouw zijn voor de 18 kilometer lange tunnel tussen Puttgarden en Rødby.

Op het project maak ik gebruik van crew tenders **SC Falcon** en **SC Agate**. De eerste stop is de **Union Manta** (Boskalis) waar ik nog niet eerder aan boord ben geweest. De ontvangst is hartelijk. Daarna stap ik over op sleep-hopperzuiger **Vox Amalia** (Van Oord) waar ik net een andere ploeg tref dan vorig jaar dus ook veel nieuwe gezichten. Op dit project zijn geen Filippijnen aan boord, ik maak kennis met veel Baltische opvarenden.

Verder kan ik de dag- en nachtploeg van kraanpontoon **Manta** (Van Oord) bezoeken. En een helerij van ‘hulpschepen’: surveyboten **Braveheart** en **Rocky**, multicats **Kilstream** en **Waalstream** (Van Wijngaarden) en sleepboot **Dutch Power**. De laatste unit die ik bezoek is de **Terramare1** (Boskalis) die een Terraferre bak duwt.

Op de ochtendmeeting neem ik afscheid en vertel het verhaal van Hans-Christian Andersen over het lelijke jonge eendje: vorig jaar zag je nog niet zoveel van wat het project moest worden, maar nu komt een geweldig nieuw bouwwerk tevoorschijn!

SINGAPORE & FILIPPIJNEN & TAIWAN

11 augustus - 3 september

Bij aankomst in Singapore word direct naar TSHD **Prins der Nederlanden** (Boskalis) gereden. Ik word hartelijk onthaald en kan met veel bemanningsleden en het projectteam spreken. Een dag later – zondag – organiseer ik in de Filipino lounge een viering met als thema ‘dankbaarheid’. 's Avonds gaan we eten in Chinatown.

Voordat ik naar de Filippijnen vlieg, doe ik het **regionale Boskalis kantoor** aan. Daar praat ik bij met de operational manager. De vlucht naar Manila vertrekt op tijd, ik arriveer rond middernacht.

Een dag later wordt ik even voor negenen opgehaald en naar de haven gebracht, zodat ik mee kan met de crew tender naar accommodatievessel **Saga** – het centrale punt van het Manila International Airport (MIA) project. Ik ben hier al eerder op bezoek geweest en op de kantoorverdieping is het een begroeten van oude en nieuwe bekenden. Ik schiet even in de paniek als ik merk dat mijn telefoon geblokkeerd is, maar gelukkig weet men in Nederland nog de PUK code te achterhalen.

De volgende dagen bezoek ik een reeks van units en ook het eiland met onder andere de workshop. Zowel op de schepen als bij de verschillende onderdelen op het droge vertel ik een verhaal en spreek een kort gebed uit. Door de telefoonpaniek was het verhaal van de Chinese boer bij mij naar boven gekomen: soms lijken gebeurtenissen op het eerste gezicht rampzalig maar in breder perspectief kan dat juist andersom blijken. Intussen

heeft ook onze partner in de Filippijnen, pastor Rancho Villavicencio, zich op het werk gemeld. Een aantal bezoeken doe ik samen met hem. Intussen worden de weersomstandigheden op het project scherp in de gaten gehouden, want het is typhoonseizoen.

Op het water bezoek ik accommodatie- en overslagponton **Pontra Maris**, multicats **Sidi**, **BKM102** en **Kim**, koppelboot **Guayas** sleepopperzuigers **Queen of the Netherlands**, **Fairway**, **Beachway**, **Waterway** en **Vasco da Gama** (Jan de Nul). Dan noem ik niet de verschillende crew tenders en speedbootjes die mij van hot naar her brengen. Het is lastig om de vele gesprekken en ontmoetingen in woorden te vangen, evenals de (goede) sfeer op de Saga. Daar sluit ik de zondagavond af met een viering in de zogenaamde 'truckerslounge' met een grote opkomst van de bemanning van de multicats.

Terug naar de wal. Ik bezoek de Baseco yard, waar ik even aan boord stap van koppelboot **BKS292** en crew tender **Illuminator**. Na de lunch vertel ik ook op de yard het verhaal van de Chinese boer. Tegen het eind van de middag arriveer ik in mijn hotel in Pasay.

De volgende dag bezoek ik het projectkantoor van het **Harbour City Reclamation Project** (Boskalis) dat op dit moment op een laag pitje staat. Vervolgens brengt een chauffeur me naar het kantoor van **Anglo-Eastern Boskalis**, het agentschap van de Filippijnse bemanningsleden. Daar spreken we de laatste ontwikkelingen door.

Een dag later vertrekken pastor Rancho en ik vanaf Manila met het vliegtuig naar Taipé – met een omweg vanwege een typhoon. Na een hotelovernachting worden we naar Taichung gereden waar we de hele dag hebben gereserveerd voor een bezoek aan valpijpschip **Seahorse** (Deeproek). De nacht brengen we door in Taichung en vliegen dan terug naar Manila, waar ik een dag later nog een keer langs ga bij de Baseco yard. Eind van de middag word ik opgehaald voor de vlucht naar Nederland. Het was een lange maar waardevolle bezoekreis.

NOORWEGEN *18 - 22 september*

VANWEGE BIJZONDERE VERDIENSTEN MOCHT EEN FILIPPIJNSE ELEC VAN DE VALPIJPSCHEPEN VAN VAN OORD EEN AFSCHEIDSRONDE MAKEN VOORAFGAANDE AAN ZIJN PENSIOEN. ZODOENDE VERGEZELDE IK HEM EN ZIJN ECHTGENOTE EN EEN KANTOORDELEGATIE VANUIT DE FILIPPIJNEN BIJ EEN BEZOEK AAN DE STORNES IN DE BUURT VAN STAVANGER EN DE NORDNES IN DE BUURT VAN FLORØ. MOOI OM IEDEREEN WEER TE KUNNEN ONTMOETEN.

***EN DE NATUUR VAN NOORWEGEN IS
ADEMBENEMEND!***

GUYANA, SURINAME EN FRANS GUYANA

31 oktober - 14 november

Het is al lange tijd geleden dat ik naar Latijns-Amerika ben gevlogen, maar nu is het dan zover: ik mag de drie Guyana's bezoeken. Mijn reis start in het voormalige Brits Guyana. Via Suriname en een vol met projectmensen gecharterde vlucht in een klein vliegtuig, arriveer ik in Georgetown. Daar bezoek ik het project van Van Oord waarbij een kilometers lange gasleiding wordt aangelegd voor de productie van LNG. Het is in allerlei opzichten niet een eenvoudig project. Ik verblijf in hetzelfde hotel als de bemanning van constructieponton **Tamuata** dat ik dan ook enkele malen bezoek. Daarnaast lukt het ondanks de slechte weersomstandigheden een dag op bezoek te gaan bij pijplegger **Stingray** die ver uit de kust ligt. Daarnaast heb ik veel ontmoetingen op de **projectkantoren** en bezoek ik de verschillende 'hulpunits': multicats **Coastal Challenger** en **Coastal Enterprise**, shoalbuster **Vanguard** (alle drie Acta Marine), kraanponton **Rewa**, sleepboot **Ella F**, surveyboot **Patriot** en accommodatieschip **Sayan Polaris**.

Op 7 november vlieg ik met een klein toestel naar vliegveld 'Zorg en Hoop' in Paramaribo waar ik word opgewacht door een chauffeur. Mijn uitvalsbasis is een hotel in het stadshart van waaruit ik verschillende units van Baggerbedrijf de Boer kan bezoeken. Bij het kantoor aan de Commewijne rivier stap ik op een kraal die mij naar sleephopperzuiger **Parana** brengt. Die had ik voor het laatst in Nederland bezocht. De volgende dag bezoek ik in de haven surveyboot **Argus1** met twee Surinaamse bemanningsleden. Weer een dag later staat waterinjectievaartuig **Delta Queen I** op het programma. 's Avonds ga ik uit eten met de kantoormensen. Het zijn ontspannende bezoeken in een prachtige omgeving.

Door de chauffeur word ik afgezet bij de grensrivier met Frans Guyana. Een kraal haalt mij op en zet mij over naar de overkant. Daar waan je je eens in Frankrijk, wat niet verwonderlijk is want dit stukje wereld hoort bij de EU. Ik word opgewacht door de uitvoerder die mij naar Kourou brengt waar ik direct kennis kan maken met de bemanning van multifunctioneel baggerschip **Papillon**. Surveyboot **Dreyfus** en transportschip **Morlander** bekijk ik van een afstandje. De volgende dag varen we met dezelfde bemanning op waterinjectievaartuig **Delta Queen II** naar buiten om te baggeren. In de middag keren we terug en brengt één van de bemanningsleden me naar het lokale kantoor in Cayenne, waar ik nog andere projectleden ontmoet.

In Cayenne vaar ik mee met surveyboot **Kabalebo** om de diepte van vaargeul in de Mahury rivier te checken. Daarna maak ik nog kennis met de andere bemanningsleden van deze ploeg die ook multifunctioneel baggerschip **Fregate** (baggeren, slepen, brandbestrijding) onder zijn hoede heeft. Hier is de kapitein niet Frans, maar Nederlands, want hij heeft Franse vaarpapieren gehaald. Aan het einde van de dag word ik afgezet op het vliegveld – via Parijs weer naar huis. Het waren goede bezoeken in drie heel verschillende landen.

'PEACE ON EARTH' CHRISTMAS VISIT ZUID-OOST AZIE

24 november - 19 december

Normaalgesproken bezoek ik de Filippijnen slechts één maal per jaar, maar dit jaar is er sprake van meerdere bezoeken vanwege het grote Manila International Airport project. Deze reis wordt echter wel gecombineerd met het traditionele bijwonen van de kerstfeesten van de 'manning agencies'.

Na een korte stop in Saoedi-Arabië arriveer ik in Manila en word afgeleverd bij het hotel waar een Boskalis delegatie verblijft. Ik begin mijn bezoek bij de Anglo-Eastern office waar ik bijpraat met de kantoorstaf, maar ook met bemanningsleden die hun papierwerk komen regelen. Een dag later is het feest: de Christmas Party in Palacio di Maynila – wederom een geweldig evenement met als thema 'Marvel'. Ik mag openen met een kerstverhaal en het gezongen 'Onze Vader' in Tagalog.

De volgende stap in het programma is een gastles voor MAAP (Maritime Academy of Asia and the Pacific) studenten die een beurs krijgen van IMEC. Twee groepen komen naar het kantoor in Makati. 's Avonds zet ik koers naar een hotel in Pasay dat de komende dagen mijn uitvalsbasis zal vormen. Er volgen nog twee gastlessen: twee seminars voor een enorme groep studenten van PMMA (Philippines Merchant Marine Academy) in Zambales en een seminar aan de Manuel S. Enverga University Foundation in Lucena City. De studenten zijn zeer belangstellend en een quiz aan het einde doet het altijd goed.

Intussen bezoek ik ook de projectkantoren aan de wal. Allereerst het kantoor van het Harbour City Reclamation Project in Pasay en daarna het Ortigas kantoor van MIA in Pasig. Het is mooi om ook de projectleiding van deze enorme projecten te mogen begroeten.

Daarnaast ben ik betrokken bij verschillende evenementen van de Better Living Church, die geleid wordt door pastor Rancho. Op 2 december spreek ik bij de

lancering van een hulplijn voor leerlingen van twee middelbare scholen in Don Bosco. Daarnaast preek ik op zondag in de kerk. En een hoogtepunt is de viering van het 23 jarig bestaan van de kerk. Er wordt een weekend georganiseerd in Nasugbu, Batangas, met allerlei activiteiten en de zee dichtbij.

De Van Oord Christmas Party is op 13 december, opnieuw in het Palacio di Maynila. Thema hier is 'Colorful'. Ik vertel het kerstverhaal van herder Caleb die met lege handen bij de kerststal stond maar het mooiste geschenk ontving dat hij kon krijgen. Een dag daarvoor heb ik het TSM kantoor bezocht, voor het laatst in Makati, want TSM gaat over in OSM Thome en het kantoor verplaatst zich naar Melati.

Tussen deze feestelijkheden door is er ook een droeve taak: een bezoek aan een bemanningslid in Bulacan, van wie zijn zoon door een verkeersongeluk om het leven is gekomen.

Het thema van deze reis is 'peace on earth' gezien de ontwikkelingen in de wereld. Daarvoor steken we bij iedere gelegenheid een kaarsje aan.

Het laatste deel van de reis speelt zich af op het Manila International Airport project. Ik krijg opnieuw een hut op de Saga, waar inmiddels weer minder uitvoerders aanwezig zijn omdat er geen sleeppopperzuigers meer zijn. Maar op het droge wordt er nog hard gewerkt. Ook hier mag ik het kerstfeest openen, een enorm festijn. Verder ga ik bij de droge units langs en organiseer ik een Christmas Sing-along in de truckers lounge. Met pastor Rancho kan ik bovendien nog een seminar Cultural Awareness & Effectiveness verzorgen, waarschijnlijk één van de laatste groepen.

Op het water bezoek is wel multicats **Sidi**, **BKM102** en **Kim**. Daarnaast ga ik geregeld buurten op de **Pontra Maris**. Ook bezoek ik kraanponton **Teras**, dat was mij bij eerdere bezoeken nog niet gelukt.

De laatste dag breng ik door op de **Baseco** yard waar ik het kerstverhaal ook voor de lassers mag vertellen. En ik breng een kort bezoek aan de **MSP1** die klaar is met het werk. Via Jeddah vlieg ik terug naar Nederland. Dit jaar ben ik ruim op tijd terug voor kerst!

ONLINE CONTACT

Tegenwoordig zijn online contacten een vast onderdeel van aandacht voor de mens. Via telefoon, e-mail, Whatsapp, Messenger, Teams en Zoom had ik gesprekken, videochats en vergaderingen. Met de Vlissingse havencollega Pascal Handschin hebben we drie filmpjes toegevoegd aan onze serie 'Sermons & Prayers for Seafarers' met speciale aandacht voor Pasen en Pinksteren.

Daar naast mochten Pascal en ik de 'kerstspecial' presenteren – de kerstfilm van de Nederlandse Zeevarenden Centrale die ook is verspreid op de waterbouww vloot.

BIJZONDERE BEZOEKEN/CONTACTEN

In 2023 ben ik een aantal keren ingeschakeld vanwege gebeurtenissen met een heftige impact op collega's. Ik ben vijf keer naar het buitenland gereisd in verband met zo'n bijzondere aanleiding.

Verder heb ik met een aantal personen op individuele basis contact gehad voor 'nazorg' en heb ik op verzoek gesproken bij een uitvaart.

Voor projecten in de Filippijnen heeft onze partner in de Filippijnen, pastor Rancho Villavicencio uit Manila, pastoraal werk verricht.

ANDERE ACTIVITEITEN

BEDRIJFSBEZOeken

Contacten met de kantoren van de bedrijven is belangrijk om bezoeken voor te bereiden en op de hoogte te blijven van algemene ontwikkelingen. Eerste aanspreekpunt blijft de ‘crewing’ afdeling, maar daarnaast loopt Stefan geregeld ook bij andere afdelingen naar binnen.

Daarnaast is het belangrijk om de sponsorband te onderhouden. De SPWO is daarbij blij een aantal nieuwe sponsors te mogen begroeten!

Met de ondernemingsraden van de twee grote bedrijven werd het jaarlijks contact gecontinueerd.

Met het Opleidings- en Ontwikkelingsfonds in de Waterbouw (O&O Fonds) wordt ieder jaar bijgepraat over de verschillende werkzaamheden van de SPWO.

GASTLESSEN EN TRAININGEN

Het gastlesprogramma dat een aantal jaren geleden werd gestart, wordt door Stefan uitgevoerd met twee collega's, de Vlissingse havendominiee Pascal Handschin, naast het vertrouwde gezicht van de Rotterdamse havendominiee Helene Perfors.

Het programma bestaat uit een gastles 'Leven op Zee' voor de eerstejaars en een 'Persoonlijke en Sociale Vaardigheden aan Boord' voor de tweedejaars. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het stagevoorbereidingsboekje 'Wat neem je mee in je koffer? Tips & Trucs voor maritieme avonturiers' (uitgegeven door het O&O Fonds Waterbouw). Voor de derdejaars was er een succesvolle pilot 'Persoonlijke en Sociale Vaardigheden aan Boord II' op het STC, zodat die volgend jaar als vast onderdeel aan het programma zal worden toegevoegd.

De scholen die werden bezocht: Nova College IJmuiden, Nova College Harlingen, ROC Friesche Poort Urk, ROC Nautisch College Den Helder, Scalda de Ruyter Vlissingen HZ University Vlissingen, HZ Rotterdam, het Scheepvaart- en Transport College (STC) te Rotterdam en Maritiem Instituut Willem Barentz Terschelling. Op het STC werden we ook uitgenodigd voor het 'certificatenfeest' voor de vierdejaars.

Helene en Stefan voeren daarnaast allebei een reis op de Eendracht mee met eerstejaars studenten van het STC.

Stefan verzorgde verder weer een aantal seminars in de Filippijnen. Eén seminar werd gegeven voor studenten van de Maritime Academy for Asia and the Pacific (MAAP) op het IMEC kantoor in Makati Manila. Vervolgens reisde Stefan naar Zambeles voor twee seminars aan de Philippine Merchant Marine Academy (PMMA) en het andere seminar vond plaats in Lucena City aan de Manuel S. Enverga University Foundation te Lucena City.

Stefan en zijn Filippijnse collega Rancho Villavicencio vervolgden hun 'Intercultural Awareness & Effectiveness' training met een aantal sessies.

DIEPGANG

De SPWO is mede-uitgever van Diepgang, een magazine dat verspreid wordt op Nederlandse koopvaardij-, bagger- en diepzeevervisserij-schepen. Het blad verscheen vier keer per jaar, waarvan één editie in de Engelse taal (als DeepEnd). Stefan is hoofdredacteur. Joost de Bruijn is namens de SPWO niet-schrijvend redactielid. Stefan schreef 7 artikelen in het afgelopen jaar. Eén van die artikelen verdient bijzondere vermelding: ‘Peace on-board Being a seafarer when your country is at war’. Daarin gaat Stefan in op zijn gesprekservaringen met Russische en Oekraïense bemanningsleden.

De bedoeling is om eind 2024 een tweetalige versie van Diepgang uit te gaan brengen, zodat het blad ook voor de internationale bemanning aan boord beschikbaar is.

Diepgang is digitaal beschikbaar via de SPWO website, www.spwo.nl.

ICMA EN SIPCC

sipcc

De International Christian Maritime Association is de wereldwijde koepelorganisatie voor maritiem pastoraat van verschillende christelijke denominaties, waar ook de SPWO lid van is. Stefan is betrokken bij de regionale ICMA-bijeenkomsten in Rotterdam. Hij kon echter niet de Annual General Meeting in Antwerpen bijwonen omdat hij elders in de wereld een bezoek bracht. In plaats daarvan heeft invalpastor Kees Smit deze bijeenkomst bijgewoond, waar naast het formele gedeelte ook een symposium was belegd over verschillende aspecten van maritiem welzijn.

Stefan was wel in staat – net als Kees Smit overigens, in diens hoedanigheid als oud-geestelijk verzorger bij defensie – een aantal dagen van de jaarlijkse conferentie van de Society for Intercultural Pastoral Care and Counseling bij te wonen. Deze vond plaats in Limburg an der Lahn (Duitsland).

PR

In 2023 kon eindelijk de geheel vernieuwde website in gebruik genomen worden, mede door de belangeloze inzet van adviesbureau Web Wingmen. Klik naar www.spwo.nl om het schitterende resultaat te zien, op basis van het nieuwe logo met frisse kleuren.

Ook is de folder *De baggerdominee op bezoek / Visit of the Dredging Pastor* beschikbaar gekomen die kan worden verspreid voorafgaande aan een bezoek van Stefan. Deze is digitaal beschikbaar op de website.

Naast de facebook pagina 'SPWO - Care for workers in Dredging and Marine Constructioin' gebruikt Stefan zijn persoonlijke facebook pagina, weblog en Linked-In ook als communicatiekanalen.

OVERIGE ACTIVITEITEN

In juni leidde Stefan twee bijzondere diensten: op 11 juni een speciale dienst in het kader van de Middelburgse havenfeesten. En op 25 juni was er een 'Volle Bak' in Sliedrecht, een muzikale verwerking van het verhaal van de Verloren Zoon. Een opname van deze afsluiting van het Baggerfestival is terug te vinden op YouTube (zoek: volle bak, Sliedrecht).

De contacten met de Protestantse Gemeente Hoofddorp, aan wie Stefan ambtelijk is verbonden, werden onderhouden door twee preekbeurten.

De 'klankbordgroep' van invalpastores en pastor-bestuursleden, met wie Stefan

van gedachten wisselt over bepaalde situaties in het werk, kwam in Utrecht bij elkaar.

Met een aantal andere Europese welzijnsorganisaties is Stefan in overleg over het opzetten van een Europees 'Maritime Crisis Reponse Network' in samenwerking met de World Maritime University.

Daarnaast woonde Stefan in Amsterdam het afscheid van bestuurslid Fred Omlee als hoofd geestelijke verzorging van de Koninklijke Marine bij. Fred heeft functioneel leeftijdsontslag gekregen.

Activiteiten in en rondom de kerken

Zaterdag 24 juni

Gereformeerde kerk

Middelenpeper 18, van 10:00 tot 18:00 uur
In en rondom de kerk zijn diverse activiteiten voor iedereen en in de kerk is de appoelie 'schotten uit het depot van het Historisch Baggermuseum' te zien.

Hervormde Gemeente (Grote Kerk)

Kerkbuurt 12, van 10:00 tot 18:00 uur
In en rondom de kerk diverse activiteiten, voor iedereen, jong en oud.

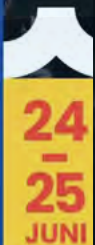
Zondag 25 juni

Oecumenische viering in passion-style

De (ongewijzigde), vanaf 14:00 uur

Oecumenische viering met 'Volle Bak' met 'baggerprelatus'

Stefan Francke en muziek medewerking van een gastorganistiekkoord

VAN HET BESTUUR

In 2023 heeft het SPWO-bestuur drie-maal vergaderd. Deze vergaderingen vonden allemaal plaats op locatie bij de baggerbedrijven maar konden ook digitaal worden bijgewoond. Deze benadering zorgde ervoor dat ook in 2023 de vergaderingen zéér goed werden bezocht.

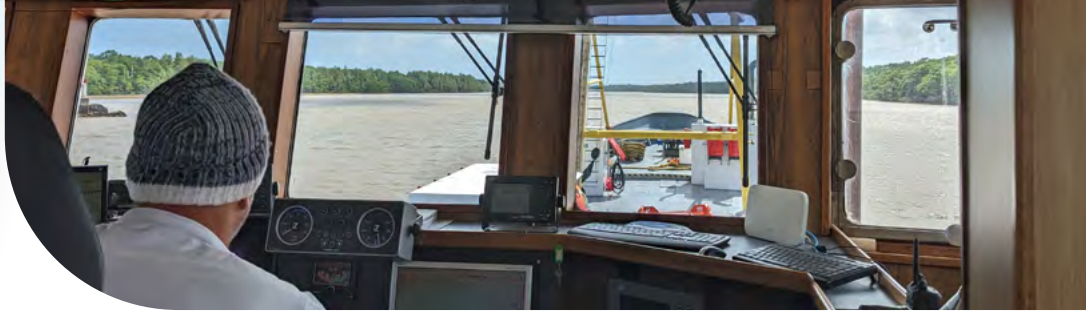
Het bestuur heeft in 2023 een tweetal wijzigingen ondergaan. Anko van Kooten (HR manager bij Boskalis) heeft binnen Boskalis een andere mooie positie aanvaard. Als gevolg daarvan is hij uit het bestuur gestapt en opgevolgd door Ton van Schaik, HR Directeur Fleet Management Dredging. Ton heeft een zeer lang trackrecord in de baggerwereld in diverse posities en bij verschillende bedrijven. Tevens is ook Michelle Lookerman, beleidsmedewerkster bij de Vereniging van Waterbouw in 2023 toegetreten tot het bestuur.

In 2023 heeft het bestuur veel aandacht besteed aan de werkzaamheden van de waterbouwpastor. Tijdens de diverse vergaderingen worden de activiteiten geëvalueerd en de bezoeken en de opgedane ervaringen uitvoerig met

elkaar besproken. Dit gebeurt op een open en constructieve manier met respect voor ieders opvatting en bijdrage.

In 2023 werden weer veel projectbezoeken afgelegd. Bijna alle werelddelen zijn bezocht: de Filippijnen, Taiwan, het Midden Oosten, Midden Amerika, Europa en uiteraard ook scheeps- en projectbezoek binnen Nederland. Het bestuur is dan ook altijd zéér verheugd op de positieve feedback die via de bedrijven terugkomt naar aanleiding van deze project- en scheepsbezoeken. De SPWO en onze baggerpastor in het bijzonder blijven in een duidelijke behoefte voorzien. Het bezoek van de waterbouwpastor geeft ruimte voor dat 'andere' gesprek en dat is goed om te zien en fijn om ook teruggekoppeld te krijgen.

Het verzorgen van gastlessen op een aantal Zeevaartscholen in Nederland heeft in 2023 ook weer plaatsgevonden. Daarnaast was onze baggerpastor aanwezig bij onder andere een vaartocht van de 'Eendracht' samen met een aantal leerlingen.

Ook in 2023 heeft de SPWO weer een belangrijke bijdrage geleverd aan de uitgave van het blad 'Diepgang'. Deze bijdrage bestond uit zowel een financiële als een inhoudelijke bijdrage. Deze bijdrage wordt gecontinueerd in 2024 waarbij ook dit jaar een Engelstalige uitgave van het blad zal worden verzorgd.

De financiële situatie van de SPWO is op orde. Zowel uit de rapportages van onze penningmeester maar ook door de jaarlijkse kascontrole blijkt dat er een verantwoord en degelijk financieel beleid wordt gevoerd. De bijdrage van bedrijven zijn ook in 2023 geïndexeerd om zo zorg te dragen dat ook in de toekomst de financiële positie van de Stichting op orde blijft is goed ontvangen. Daar zijn we als bestuur de bedrijven uiteraard zeer erkentelijk voor.

Het bestuur kijkt terug op wederom een bijzonder en uitdagend jaar. Een jaar waarin de wereld geconfronteerd werd met een serieuze oorlog op het Europese continent en een oplopend conflict in het Midden Oosten.

Zeker het conflict in Europa, waarbij twee landen betrokken zijn waarvan een aantal inwoners al jaren werkt binnen onze sector, geeft maar weer eens aan hoe ingewikkeld de wereld waarin wij opereren in elkaar steekt.

De 'gewone' zeevarende vraagt niet om oorlog. De collega aan boord van onze schepen wil graag naar huis nadat zijn torn aan boord er op zit. Ongeacht waar dat huis staat. Gelukkig vonden ook deze collega's een luisterend oor bij onze Pastor en bij de SPWO.

Het bestuur van het SPWO vertrouwt erop dat onze activiteiten in het afgelopen jaar, opgezet en/of ondersteund door onze waterbouwpastor wederom een bijdrage hebben geleverd aan het welzijn van al onze collega's over de hele wereld.

Tot slot wil ik al mijn medebestuurleden en ons secretariaat hartelijk danken voor hun inzet, betrokkenheid en inspiratie in het afgelopen jaar.

Namens het bestuur,
Lodewijk Wijngaard, secretaris

FINANCIËN

LIJST VAN BEDRIJVEN EN INSTANTIES DIE SPWO IN 2023 FINANCIEEL STEUNDEN

BAGGERBEDRIJF DE BOER • KONINKLIJKE BOSKALIS WESTMINSTER • DAMEN MARINE SERVICES • VAN OORD GROEP • ACTA MARINE SERVICES • STICHTING ONTWIKKELINGS- EN OPLEIDINGSFONDS WATERBOUW • VAN DER KAMP BV • VERENIGING VAN WATERBOUWERS • DEME OFFSHORE NEDERLAND • VAN DEN HERIK-SLIEDRECHT EN TRANSPORT & OFFSHORE SERVICES.

Er is in 2023 van één kerk een bijdrage ontvangen.
Van particulieren is in 2023 geen bijdrage ontvangen.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Euro	Euro	Euro
	Begroting 2024	Totaal 2023	Totaal 2022
Inkomsten:			
Donaties van Bedrijven en Instanties	149.500	142.779	123.292
Rente	1.000	1.212	(38)
Totaal inkomsten	150.500	143.991	123.254
Kosten pastoraat:			
Salaris en reiskosten	128.150	122.412	111.077
Kosten bestuursapparaat			
Administratie en lidmaatschappen	2.350	1.588	1.500
Kosten Publiciteit:			
Bijdrage Diepgang en overige publiciteit	16.000	8.927	11.546
Totaal uitgaven	146.500	132.927	124.123
Saldo van Baten en Lasten	4.000	11.064	(869)

HISTORISCH VERLOOP STICHTINGSFONDS

2019	2020	2021	2022	2023
96.552	106.455	112.610	111.741	122.805

BESTUUR

SAMENSTELLING 2023

Voorzitter:

Govert van Oord
 Van Oord DMC
 Postbus 8574
 3009 AN Rotterdam
govert.vanoord@vanoord.com

Secretaris:

Lodewijk Wijngaard - 078 - 6 96 90 00
 Koninklijke Boskalis Westminster
 Postbus 43
 3350 AA Papendrecht
lodewijk.wijngaard@boskalis.com

Ambtelijk secretaris:

Paulienke van Wijngaarden
paulienke.vanwijngaarden@vanoord.com

Penningmeester:

Bart Dorsman
 Boezemkade 5
 3297 AC Puttershoek
bart.dorsman@gmail.com

Vanuit de Protestantse Kerk in Nederland:

Joost de Bruijn - 06 53 67 92 64
Meloestraat 14
2321 GZ Leiden
joostpkwr@hotmail.com

Vanuit de Protestantse Kerk in Nederland:

Fred Omvlee
Kerkstraat 19
1141 BE Monnickendam
FR.Omvlee.01@mindef.nl

Vanuit de Rooms-Katholieke Kerk:

René Heinrichs - 06 25 07 06 49
Karmelietenstraat 12
4641 KM Ossendrecht
reneheinrichs@hotmail.com

Vanuit de Rooms-Katholieke Kerk:

Ben Cloet - 06 82 94 18 82
De Savornin Lohmanlaan 3
4384 KC Vlissingen
bencloet@gmail.com

Lid:

Vanuit de Vereniging van Waterbouwers:

Michelle Lookerman
is inmiddels vervangen door
Erwin Holterhues - 070.3490700
Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag
e.holterhues@waterbouwers.nl

Vanuit Koninklijke Boskalis Westminster:

Ton van Schaik - 078 - 6 96 90 00
Koninklijke Boskalis Westminster
Postbus 43
3350 AA Papendrecht
ton.van.schaik@boskalis.com

Vanuit Koninklijke Van Oord DMC:

Vacature

Vanuit Baggerbedrijf De Boer (tevens Vice Voorzitter):

Kees van de Graaf jr. - 0184 - 41 19 99
Dr. Langeveldplein 11
3361 HE Sliedrecht.
cjgraaf@dutchdredging.nl

TER INFORMATIE

De bestuursomvang is statutair minimaal 9 leden, waarvan uit de grote landelijke kerken ieder 2 vertegenwoordigers in het bestuur zitting hebben.

De overige bestuursleden hebben zitting op persoonlijke titel en worden aangezocht op voordracht van bestuursleden van betrokken bedrijven.

Pastor van de SPWO:

Stefan Francke

waterbouwpastor@gmail.com

stefan@spwo.nl

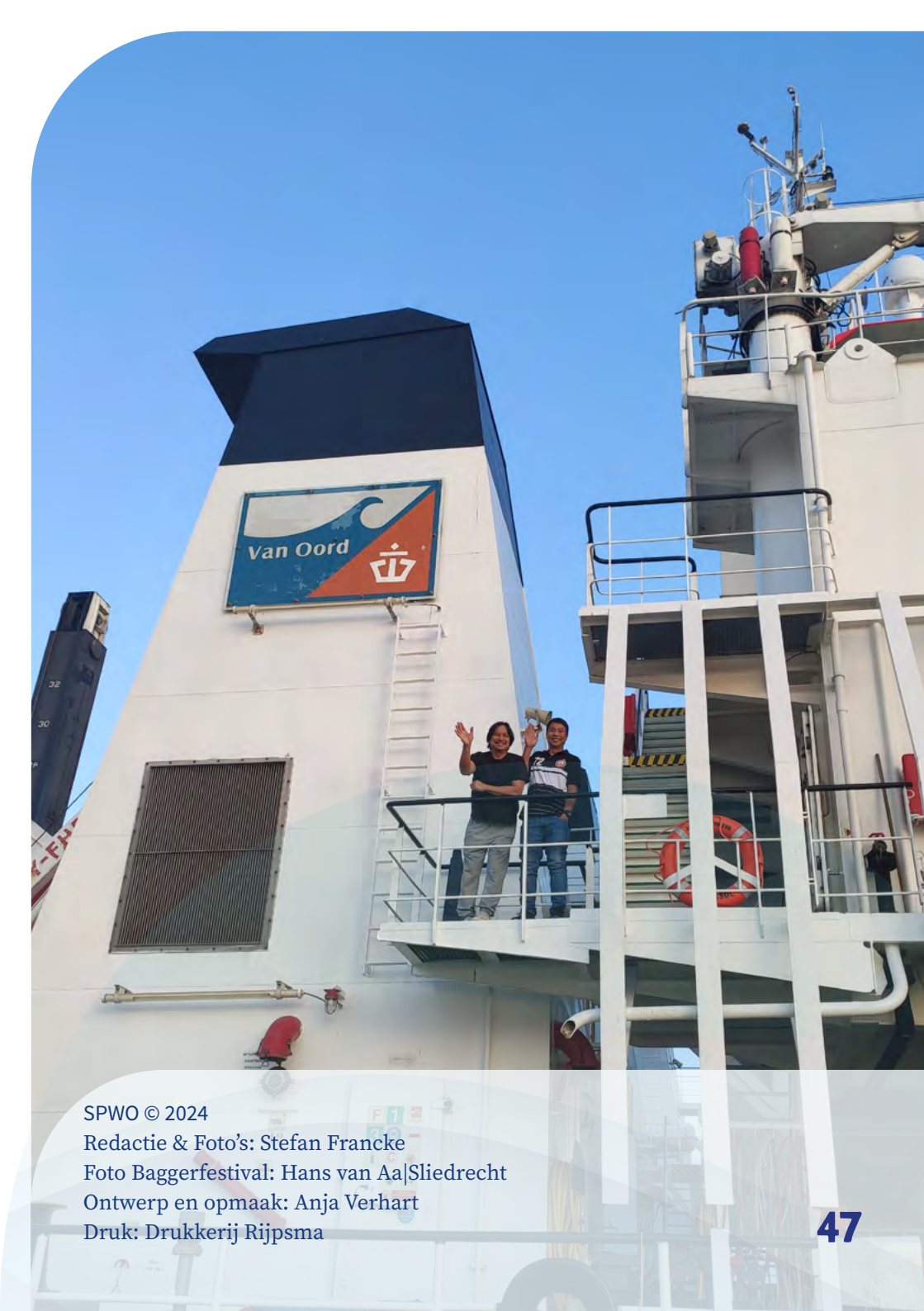
+31 (0)6 37008432

+31 (06) 53585423 (whatsapp)

www.spwo.nl

www.waterbouwpastor.nl

SPWO © 2024

Redactie & Foto's: Stefan Francke

Foto Baggerfestival: Hans van Aa|Sliedrecht

Ontwerp en opmaak: Anja Verhart

Druk: Drukkerij Rijpsma

SPW

Stichting Pastoraat Werkers Overzee

JAARVERSLAG 2023